

Aan Minister van SZW

15/3 069

TER BESLISSING

Directie

Datum
11 maart 2024

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
1

nota

Nota terugvorderactie Abonnementenservice AW UWV

Aanleiding

Maandag 4 maart jl. hebben we met u de terugvorderactie Abonnementenservice AW besproken. U heeft toen aangegeven wat uw wensen zijn t.a.v. het vervolg. Op basis daarvan zijn we opnieuw met UWV in gesprek gegaan over de vervolgaanpak. Hierbij leggen we u een vervolgaanpak ter besluitvorming voor. Daarnaast hebben we een concept Kamerbrief opgesteld die bij deze aanpak aansluit (bijlage 1). U heeft verder om een tijdelijk gevraagd. Deze vindt u in bijlage 2. Indien gewenst kunnen we de nota nader toelichten in de beleidsstaf van maandag 18 maart.

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met de voorgestelde aanpak voor de terugvorderactie Abonnementenservice AW?
- Stemt u in met verzending van de Kamerbrief *Herstelactie sancties en terugvorderactie Abonnementenservice AW UWV*?

Kernpunten

- U heeft de wens uitgesproken om de terugvorderactie zo veel mogelijk conform huidige wet- en regelgeving uit te voeren. Daarnaast heeft u aangegeven geen vorm van categorale kwijtschelding te wensen en in plaats daarvan de voorkeur te hebben voor een individuele benadering.
- Het voorstel is daarom om de terugvorderactie conform de huidige wet- en regelgeving af te handelen op basis van een individuele beoordeling. UWV is akkoord met deze aanpak.
- Daarbij zal het uitgangspunt zijn dat het te veel ontvangen bedrag aan uitkering in principe wordt teruggevorderd. Daarbinnen heeft UWV wel enkele mogelijkheden om het terug te betalen bedrag te matigen. Zo zal UWV de terugvordering matigen indien op basis van de individuele beoordeling de conclusie is dat de terugvordering leidt tot onaanvaardbare sociale en/of financiële gevolgen (dringende redenen). Ook geldt een verjaringstermijn van 5 jaar, waardoor er vanaf het moment van terugvordering maximaal 5 jaar kan worden teruggevorderd.
- Gevolgen van deze aanpak voor de terugvorderingen: omdat het om een individuele beoordeling gaat, is het op voorhand lastig te zeggen in welke mate de terug te betalen bedragen gematigd zullen worden binnen deze aanpak. Daarbij heeft UWV wel aangegeven te verwachten in de nodige gevallen te zullen matigen vanwege de hoge bedragen (gemiddeld 20 à

30 duizend euro) en grote gevolgen van dergelijke hoge bedragen voor uitkeringsgerechtigden. UWV maakt de inschatting dat indien ze de bedragen zelf niet matigen, een dergelijk besluit hoogstwaarschijnlijk geen stand houdt bij de bestuursrechter. Uit de ervaring van de beroepsjuristen van UWV is duidelijk geworden dat de bestuursrechter zeer kritisch is geworden ten aanzien van hoge terugvorderingen die deels hadden kunnen worden voorkomen door UWV.

- Zodra eenmaal is vastgesteld hoeveel iemand moet terugbetalen, houdt UWV in het proces van invorderen ook nog rekening met de draagkracht. Daarbij wordt de maandelijkse aflossing die iemand moet doen, afgestemd op zijn inkomsten. Zo wordt geborgd dat mensen in hun levensonderhoud kunnen blijven voorzien.
- Indien u instemt met de hierboven beschreven aanpak, kan UWV naar verwachting in april 2024 starten met het herzien van de uitkeringen.
- Doordat de voorgestelde aanpak niet buitenwettelijk is, hoeven de budgettaire gevolgen van de terugvorderactie niet mee te lopen in de voorjaarsbesluitvorming. Daarom is de reservering uit de beleidsbrief gehaald die 8 maart jl. naar Financiën is verstuurd.
- In bijlage 1 vindt u een concept Kamerbrief conform de voorgestelde vervolgaanpak. De brief bevat enkele wijzigingen ten opzichte van de brief die u eerder (13 februari jl.) wilde verzenden. Indien u instemt met de voorgestelde aanpak, volstaat de brief in huidige vorm en is het niet (zoals in de vorige versie) nodig om de Kamer later nogmaals te informeren. Het gaat dan namelijk om afhandeling binnen de bevoegdheden van UWV.

Datum
11 maart 2024

Onze referentie

*dit nu met
tempo de te hoge
withenye stoppe*

Toelichting

Achtergrondinformatie over verschil terugvordering/invordering en communicatie aan uitkeringsgerechtigden

- In de beleidsstaf van maandag 4 maart jl. is gesproken over het proces van terugvordering en invordering. Daarbij gaf u aan mensen aan de voorkant te willen informeren over het totale bedrag dat zij te veel hebben ontvangen. Hoe deze processen er bij UWV uitzien, wordt hieronder toegelicht.
- Stap 1: indien iemand onterecht een te hoog bedrag aan uitkering heeft ontvangen, wordt vastgesteld hoeveel uitkering er te veel is betaald. Vervolgens wordt bepaald hoeveel van dit bedrag terugbetaald moet worden. Dit is de terugvorderingsbeslissing. UWV informeert uitkeringsgerechtigden uitsluitend over hoeveel ze terug moeten betalen (de terugvorderingsbeslissing) en niet over hoeveel ze in totaal te veel hebben ontvangen.
- Stap 2 is dat, gegeven dat iemand een bepaald bedrag aan terugvordering heeft, wordt bepaald welk bedrag deze persoon maandelijks moet aflossen. Dit wordt bepaald op basis van iemands financiële situatie op dat moment. Dit is de invorderingsbeslissing.
- Het matigen van het bedrag dat mensen verschuldigd zijn, gebeurt in stap 1. In dat onderdeel zit de in deze nota eerder beschreven juridische ruimte om het verschuldigde bedrag te matigen. In het proces van invorderen zit deze juridische ruimte tot matiging niet.
 - Kanttekening: in het invorderingsproces zit wel ruimte om het bedrag dat mensen uiteindelijk daadwerkelijk afbetalen te matigen. Dat is echter een geleidelijk proces dat in de loop van de

*Waarom niet
alleen? dan kan
je maatwerk en
wilance wel zien*

*[en ook je ook
als UWV bij
mensen hoort]*

invorderingsfase materialiseert. Deze ruimte kan niet worden gebruikt om het bedrag aan de voorkant al te matigen.

Datum
11 maart 2024

Onze referentie
[REDACTED]

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Herstelactie sancties en terugvorderactie Abonnementenservic e AW UWV	Verzenden	
2	Tijdelijk terugvorderactie opting-in Abonnementenservic e AW UWV	Ter informatie (niet verzenden)	